

**Громадська організація
«Львівська педагогічна спільнота»**

ЗБІРНИК ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ

**УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«Нове та традиційне
у дослідженнях сучасних
представників психологічних
та педагогічних наук»**

27–28 березня 2020 р.

Частина II

**Львів
2020**

УДК 159.9+37.01(063)
Н72

Н72 Нове та традиційне у дослідженнях сучасних представників психологічних та педагогічних наук: Збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 27–28 березня 2020 року). – Львів: ГО «Львівська педагогічна спільнота», 2020. – Ч. 2. – 144 с.

У збірнику містяться матеріали, подані на міжнародну науково-практичну конференцію «Нове та традиційне у дослідженнях сучасних представників психологічних та педагогічних наук». Для студентів, аспірантів, викладачів навчальних закладів, науковців та представників громадських організацій.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

УДК 159.9+37.01(063)

© Автори статей, 2020
© Львівська педагогічна спільнота, 2020

ЗМІСТ

НАПРЯМ 6. ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ ТА ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ

Даниленко Н. В. ЧИННИКИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ЗАДОВОЛЕННЯ ЖИТТЯМ У ПОХИЛОМУ ВІЦІ.....	7
Сеньків Х. Т. РОЛЬ СІМ'Ї У СТАНОВЛЕННІ ОСОБИСТОСТІ ПІДЛІТКА.....	11
Терлецька Ю. М. ПРОБЛЕМНО-ДИСКУСІЙНІ АСПЕКТИ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОМОТОРИКИ ЯК ПІДґРУНТЯ ВИВЧЕННЯ ПСИХОМОТОРНОЇ ДЕПРИВАЦІЇ ЛЮДИНИ.....	15
Хижняк М. В. ПІДЛІТКОВИЙ ГНІВ ЯК ПОКАЗНИК ЗДОРОВОГО ДОРОСЛІШАННЯ.....	19
Чернянська В. В. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СПІЛКУВАННЯ ПІДЛІТКІВ ЗАЛЕЖНИХ ВІД СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ.....	23
Шамко О. І. ОРГАНІЗАЦІЯ ГРУПОВОЇ РОБОТИ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДУ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	29
 НАПРЯМ 7. СОЦІАЛЬНА І ЮРИДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ	
Бойко-Бузиль Ю. Ю. ПРИНЦИПИ ПРОФЕСІЙНОГО ТА ОСОБИСТІСНОГО СТАНОВЛЕННЯ КЕРІВНИКІВ ОРГАНІВ І ПІДРОЗДІЛІВ МВС УКРАЇНИ.....	32
Браверман С. О. ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ КОГНІТИВНОГО ІНТЕРВ'Ю ПРИ ПРОВЕДЕННІ ДОПИТУ НА СТАДІЇ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ.....	36
Стеблянко О. Г. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ АДАПТАЦІЇ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ	38

НАПРЯМ 8. ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Головастікова В. М., Куц Л. Г.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОБОТИ З РОЗВИТКУ
ТА КОРЕКЦІЇ МОВЛЕННЯ В ДОШКІЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ 43

Голуб Л. В.

СИСТЕМНИЙ КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
СТУДЕНТІВ У ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ЗНАТЬ 47

Давидюк Ю. Д., Сорочинська О. А., Павлюченко О. В.

РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО
ВІКУ ЗАСОБАМИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ В ПРИРОДІ 50

Корбут О. Г.

ПРО ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ РОЛЬОВОЇ ГРИ ЯК ОДНОГО
З ЕФЕКТИВНИХ МЕТОДІВ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ
В НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ
ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ 54

Михайловська З. В.

ПЕДАГОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО
ВЧИТЕЛЯ-ФІЛОЛОГА 57

Нехаєнко С. І.

ПЕДАГОГІЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ ОРГАНІЗАТОРІВ МОРАЛЬНО-
ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЕТАПІ
ОПЕРАТИВНО-ТАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ 63

Никифоров А. М.

ХУДОЖНЄ РІЗЬБЛЕННЯ ПО ДЕРЕВУ НА СУМЩИНІ 68

Олексюк Д. В.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНОГО
ПРОЦЕСУ В ХОРЕОГРАФІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ 70

Орду К. С., Осипова Т. Ю.

ДЕЯКІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ МОТИВАЦІЙНОГО
КОМПОНЕНТА ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СІМЕЙНИХ ЛІКАРІВ 75

Подковирофф Н. Т.

ЩОДО ПОІНФОРМОВАНOSTІ МАЙБУТНІХ
УЧИТЕЛІВ СТОСОВНО СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ
«МІЖКУЛЬТУРНА ОСВІТА» 79

Рахман Н. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО НАЦІОНАЛЬНО- ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	83
Резнік С. М. СПРЯМУВАННЯ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ОСВІТНИХ, ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК ДО ФОРМУВАННЯ ВИКЛАДАЦЬКОГО ЛІДЕРСТВА.....	86
Рейда О. А. СУТНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ГЕЙМІФІКАЦІЇ ЯК НОВОГО СУЧАСНОГО НАПРЯМКУ В ОСВІТІ.....	88
Сай І. В. ВИТОКИ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ У СТАРОДАВНІЙ ГРЕЦІЇ. ВИНИКНЕННЯ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕРШИХ МЕДИЧНИХ ШКІЛ.....	90
Сапогов М. В. ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ІНТЕГРАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЛОВИХ ТА ОСОБИСТІСНИХ ЯКОСТЕЙ ФАХІВЦЯ.....	93
Фоміна І. Л. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ.....	97
Харківська А. І. СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДОСЛІДЖЕННЯ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ МАГІСТРАТУРИ.....	100
Шеремета О. П. ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ДЕРЖАВНОЇ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ ЯК ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕНЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ.....	103
НАПРЯМ 9. ФІЛОСОФІЯ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ. СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ	
Бадер С. О. РЕАЛІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЦІНІСНО-СМИСЛОВИХ ОРІЄНТАЦІЙ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	107

Бойко С. М., Васишин Л. М. ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА РОБОТА З УПРОВАДЖЕННЯ УКРАЇНОЗНАВЧИХ ЗНАНЬ В ОСВІТНІЙ ПРОСТІР	112
Міськова Н. М. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ МАТЕМАТИКИ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	116
Підгірний О. В. ФОРМУВАННЯ САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ.....	121
Починкова М. М. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	123
Ріжняк Р. Я., Пасічник Н. О. ОСВІТА ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ	127
Харченко Ю. Т. РОЗВИТОК КРЕАТИВНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ФАКУЛЬТЕТУ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ.....	131
Хом'як О. А. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	136

Орду К. С.
аспірантка кафедри педагогіки

Осипова Т. Ю.
доктор педагогічних наук, професорка кафедри педагогіки
Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
м. Одеса, Україна

ДЕЯКІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ МОТИВАЦІЙНОГО КОМПОНЕНТА ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СІМЕЙНИХ ЛІКАРІВ

Сьогодні розвиток первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини розглядається в Україні згідно з Концепцією реформування системи охорони здоров'я як стратегічний напрям і першочергове завдання. До професійних обов'язків спеціаліста – лікаря загальної практики або сімейного лікаря – входить вирішення медичних питань одночасно із наданням кваліфікованих рекомендацій щодо соціальної, правової, профілактичної і реабілітаційної допомоги, використання ефективних різновікових технологій здоров'язбереження та фізичного виховання. Сучасний сімейний лікар повинен уміти застосовувати інформаційно-комунікативні технології (ІКТ) у своїй діяльності, бути компетентним у новітніх методах опрацювання медико-біологічних даних. У зв'язку з цим, важливо сформувати в майбутніх сімейних лікарів інформаційно-комунікативну компетентність (ІКК) [3, с. 89–90].

Теорія мотивів професійного розвитку, яка спонукає людину до досягнення вершин професійної зрілості, розглядається в багатьох роботах психолого-педагогічного аспекту, натомість вивчена недостатньо, оскільки мотивація в різних видах діяльності – різна. Теоретичні засади вивчення професіоналізму закладено в працях Б. Ананьєва, Н. Кузьміної, Б. Ломова, К. Платонова, В. Пономаренко. Виявлено різні аспекти взаємозв'язку професіоналізму і компетентності кадрів (О. Анісимов, А. Деркач, Ю. Синягин).

Питання професійної підготовки майбутніх лікарів висвітлено у працях О. Борисюк, І. Бойчук, А. Варданян, Г. Стечак, М. Мруги, А. Тітової, О. Уваркіної, М. Філоненко. Питання інформатичної підготовки майбутнього лікаря розглядаються в роботах І. Булах, Н. Лобач, Г. Мороховець. На підставі аналізу останніх досліджень можна сказати, що значну увагу вчені приділяють проблемі фахової

підготовки лікарів, оцінюванню їхньої професійної компетентності. Проте дослідження, які стосуються стану сформованості інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх сімейних лікарів у вітчизняній науці висвітлено недостатньо.

За В. Дмитренко, велике значення відводиться мотивації до оволодіння майбутньою професією, оскільки мотивація є стрижнем психології особистості, зумовлюючи таким чином особливості її діяльності. За твердженням ученої, мотивація – система мотивів або стимулів, яка спонукає людину до конкретних форм діяльності або поведінки та визначає професійну активність, а мотиви – те, що спонукає людину до діяльності. Саме мотиви визначають характер професійної діяльності людини, цілі особистості та її рух до реалізації поставленої мети [2, с. 79].

На думку Л. Оршанського, до зовнішніх мотивів професійного самовдосконалення належать соціальні мотиви, які можуть бути широко представлені (бажання зайняти певне місце в суспільстві, підвищити соціальний статус, мотиви особистісної самореалізації і престижу, вимоги сучасного виробництва до майбутнього фахівця) та вузько представлені (прагнення мати матеріальну винагороду). До внутрішніх належать мотиви пізнавальні, самоствердження, саморозвитку, самореалізації (йдеться про прагнення до самоактуалізації, бажання реалізувати індивідуальний потенціал особистісного зростання) [7].

Г. Чирва вважає, що мотиваційно-ціннісний компонент інформатичної компетентності є сукупністю таких мотивів, як зацікавленість до інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій, усвідомлення мотивів і мети цієї діяльності. Він спрямований на активізацію пізнавальної діяльності студентів та розвиток позитивної мотивації до навчання. Характеристиками цього компонента є: усвідомлення особистістю знань з інформатики й ІКТ, їх ґрунтовність та здатність до використання на практиці. Мотиваційно-ціннісний компонент, за словами вченої, реалізує координаційну функцію, яка полягає в необхідності володіти знаннями з інформатики та ІКТ, стимулювати зацікавленість до діяльності у сфері інформаційних технологій [9, с. 90–91].

Н. Лобач, досліджуючи проблему формування інформаційно-аналітичної компетентності майбутніх лікарів, зазначає, що ціннісно-мотиваційний компонент спонукає майбутніх фахівців до здійснення пошуку професійно значущої інформації, потреби, прагнення, зацікавленість до освіти та самоосвіти [4, с. 74].

Варто відзначити думку А. Тітової, що мотиваційно-ціннісний компонент професійної компетентності майбутніх сімейних лікарів пов'язаний із мотиваційною сферою особистості, під якою Я. Коломінський та А. Реан пропонують розуміти стійкі мотиви, які визначаються у спрямованості особистості і мають певну ієрархію [6, с. 192–193].

І. Гуменна, досліджуючи структуру готовності майбутніх лікарів до професійної комунікації, стверджує, що мотиваційний компонент дає можливість обґрунтувати необхідність підготовки до професійної комунікації для ефективного здійснення медичної діяльності і передбачає усвідомлення студентами мети комунікативної підготовки та позитивну налаштованість до здійснення освітньо-пізнавальної і комунікативної діяльності [1, с. 102].

Слідом за Ю. Остраус уважаємо, що до мотивів, які найбільше впливають на формування навчальної мотивації майбутніх сімейних лікарів, спрямовують їхню пізнавальну активність на оволодіння професією і розвиток своїх потенційних можливостей, сприяють їхній успішності в освітньо-професійній діяльності та професійному становленню, ми відносимо мотиви вибору професії, мотивацію успіху та прагнення до самовдосконалення. Суголосні з думкою вченої, що мотиви навчання – це причини, котрі спонукають особистість до отримання знань, формують готовність до пізнавальної діяльності, пізнавальні потреби та інтереси, що сприяють розвитку наполегливості, відповідальності, цілеспрямованості та інших вольових якостей особистості, необхідних для досягнення успіхів у освітній діяльності [8, с. 326].

Як позитив відзначимо твердження Г. Стечак, що зміст особистісних мотивацій формують духовні цінності лікаря, тому формування мотиваційно-ціннісного компонента доцільно здійснювати з урахуванням взаємозв'язків між особистісними чинниками, ціннісно-смісловий складник яких виступає джерелом активності особистості та стимулює потребу її самовдосконалення. [4, с. 76].

Підсумовуючи вищезазначене, доходимо висновку що мотиваційний компонент є основним у структурі інформаційно-комунікаційної компетентності, зважаючи на те, що він спрямований на осмислення студентами власних мотивів, потреб, інтересів, цінностей, прагнень до здійснення професійної діяльності є спонукальним чинником для підвищення власного професійного рівня, що, у свою чергу, передбачає і розвиток інформаційно-комунікативної компетентності.

Список літератури:

1. Гуменна І. Р. Структура готовності майбутніх лікарів до професійної комунікації. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2016. Вип. 1 (38). С. 101–103.
2. Дмитренко В. В. Мотивація студентів вищих навчальних закладів до професійного самовдосконалення як умова їх становлення та розвитку як сучасних конкурентоспроможних фахівців. URL : www.enpuir.npu.edu.ua (дата звернення :22.03.2020 р.)
3. Ємець А. Стан та перспективи підготовки фахівця сімейної медицини в Україні. *Витоки педагогічної майстерності*. 2014. Вип. 14. С. 85–92.
4. Лобач Н. В. Інформаційно-аналітична компетентність майбутніх лікарів : критерії, показники та рівні сформованості. *Педагогіка вищої та середньої школи*. 2015. Вип. 44. С. 72–76.
5. Стечак Г. М. Педагогічна підготовка майбутніх сімейних лікарів у медичному університеті : дис.... канд. пед. наук : 13.00.04. Львів, 2017. 282 с.
6. Тітова А. Посилення мотивації майбутніх сімейних лікарів до використання веб-технологій у професійній діяльності як педагогічна умова формування їхньої професійної компетентності. *Витоки педагогічної майстерності*. 2018. Випуск 22. С. 192–197.
7. Оршанський Л. В. Мотивація професійного самовдосконалення майбутнього інженера-педагога засобами САПР. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*. 2015. Вип. 3 URL : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vnadps_2015_3_13.pdf (дата звернення : 22.03.2020 р.)
8. Остраус Ю. М. Мотиваційний критерій професійно-комунікативної культури майбутніх сімейних лікарів: методика діагностики та рівень сформованості. *Педагогіка та психологія*. Харків, 2016. Вип. 52. С. 320–330.